

25. Nuorisotyö

Nuorisotyölautakunnan kokoonpano. Lautakuntaan kuuluivat v. 1956 puheenjohtajana varat. Inkeri Sahlan, varapuheenjohtajana toimitt. Erkki Wiksten sekä jäseninä fil.maist. Henry Backman, sähköasent. Tenho Hovi, lainop.yliopp. Orvo Kontio, past. Axel Palmgren, työntekijä Juho Pääkkönen, toimitt. Mauri Reutsalo ja valt.kand. Juha Rihtniemi.

Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli op. ja sair.as.joht. Eino Uski, suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan edustajana kansak. tarkast. Aarne Huuskonen, ruotsinkielisten kansakoulujen edustajana kansak.joht. Torsten Häggström sekä lastensuojelulautakunnan edustajana fil.maist. Kaarlo Helasvuo.

Lautakunnalla oli kertomusvuonna 12 kokousta; pöytäkirjojen pykäläluku oli yhteensä 106.

Kirjeitä saapui kaikkiaan 1 476 ja lähetettiin 11 873. Kiertokirjeitä lähetettiin 14.

Lautakunnan tärkeimmät päätökset. Lautakunnan päätöksistä mainittakoon mm. v:n 1955 toimintakertomuksen hyväksyminen (2. 5. 41 §); kahden lautakunnan edustajan ja nuorisotoimiston edustajan valitseminen vapaa-ajanviettokomiteaan (2. 5. 43 §); jaoston asettaminen tutkimaan lautakunnan lähivuosien sijoitusohjelmaa sekä puheenjohtajan ja jäsenten valitseminen siihen (2. 10. 74 §) sekä ainekirjoituskilpailun julistaminen suomen- ja ruotsinkielisten kansakoulujen yläluokkien ja keskikoulun viimeisten luokkien oppilaille (2. 10. 75 §).

Esitykset. Lautakunnan tekemistä esityksistä mainittakoon mm. seuraavia asioita koskevat: lautakunnan talousarvioehdotus v:ksi 1957 (30. 5. 55 §); luento- ja harjoitustuntipalkkojen korottaminen 1. 9. alkaen (4. 9. 64 §); kerhohuoneiston varaaminen Pohjois-Herttoniemestä (2. 10. 80 §); huoneiston varaaminen Otavantie 3:sta lautakunnan käyttöön (23. 10. 88 §) sekä investointijaoston ehdotus lautakunnan sijoituskohteista v. 1958—1963 (4. 12. 104 §).

Lausunnot. Lautakunnan antamista lausunnoista mainittakoon mm. seuraavia asioita koskevat: Bengtsärin saaren hallinta ja käyttö (7. 2. 15 §); yksinäisten nuorten asutuskysymysten järjestely (7. 2. 16 §); eräiden partiojärjestöjen anomukset avustuksen saamiseksi retkeilymajan tai kerhohuoneiston rakentamista varten (20. 3. 35 §, 4. 9. 66 §, 13. 11. 94 §); kertomusvuoden nuorisomäärärahojen jakaminen (2. 5. 44 §, 2. 10. 79 §); määrärahan merkitseminen v:n 1957 talousarvioon Vallilan nuorisotalon rakentamista varten (4. 9. 62 §); Vallisaaren Nuorisoseuran anomus kerhotilojen saamisesta (4. 9. 63 §) sekä elokuvakoneiden ym. välineiden lainauksen keskittäminen nuorisotoimistoon (4. 12. 102 §).

Nuorisotoimiston viranhaltijat. Lautakunta valitsi nuorisotoimistoon 11. palkkaluokan toimistoapulaiseksi Ritva Kalliomäen 1. 4. alkaen. Toimistosta erosi 28. 2. lukien toim. apul. Margaretha Hillerström.

Nuorisotyölautakunnan lainavarasto. Seuraavat luvut osoittavat lainavaraston käyttöä:

Lainattuja välineitä	Varastossa		Lainauskertoja	
	v. 1955	v. 1956	v. 1955	v. 1956
Teltoja	218	353	860	830
Kenttäkeittiöitä	10	22	32	61
Keittiövälineitä	895	827	1 498	1 187
Työkaluja	89	91	224	181
Teknillisiä välineitä	40	36	1 659	2 160
Äänilevyjä	552	574	2 773	2 365
Muita välineitä	220	245	456	723
Yhteensä	2 024	2 148	7 502	7 507

Uudishankintoja tehtiin seuraavasti: 10 kpl kahden hengen Himalajatelttä, 35 kpl kuuden hengen ja 6 kpl neljän hengen Nigertelttä, 25 kpl kymmenen hengen englanti-laista sotilastelttä, kaksi magnetofonia, 12 Alfa Laval -merkkistä keitintä, levysoitin sekä B & H -merkkinen elokuvakone.

Kerhohuoneistot. Kerhohuoneet olivat edelleen ahkerassa käytössä. Useimmissa koontumispaikoissa oli illat jaettu kahteen käyttövuoroon, joten huoneiden kysyntä pysyttiin suunnilleen tyydyttämään. Kaikki anojat eivät kuitenkaan voineet saada huonetta juuri haluamastaan kerhokeskuksesta. Huoneistoja pyrittiin käyttämään myös päivisin ja niissä toimikin mm. kansakouluja ym.

Kertomusvuoden aikana aloittivat toimintansa Töölön, Itä-Herttoniemen ja Lauttasaaren kerhokeskukset.

Intiankadun kerhokeskuksessa olivat kerhohuoneet koko illan saman käyttäjän hallussa. Kahta huonetta käytettiin kerhohuoneena ja kolmatta askarteluun. Huoneita käytti 4 eri järjestöä yhteensä 360 tuntia.

Karhulinnan kerhokeskuksen huoneistossa toimi päivisin lastentarha. Kerhohuoneita käytti 11 järjestöä tai yhdistystä ja käyttötunteja oli kaikkiaan 1 793.

Kumpulán kerhokeskuksessa rajoitti kerhohuoneiden pienuus sekä kylmyys talvella osittain kerhotoimintaa. Huoneiden käyttäjinä oli 5 järjestöä yhteensä 450 tuntia.

Malmin kerhokeskuksen molemmat pienet kerhohuoneet olivat samanaikaisesti yhden käyttäjän hallussa. Siellä toimineita järjestöjä oli 5 ja käyttötunteja yhteensä 332.

Maunulan kerhokeskuksen kahta huonetta ei myöskään voitu samanaikaisesti luovuttaa kahdelle eri järjestölle. Huoneisto oli 5 järjestön käytössä yhteensä 810 tuntia.

Päijänteentien kerhokeskuksessa oli toiminta kevätkaudella hyvin vilkasta, mutta syksyllä jättivät monet kerhot vuoronsa uusimatta, joka lienee johtunut uusien toimintatilojen valmistumisesta. Kerhohuoneita käytti 8 eri järjestöä yhteensä 1 163 tuntia.

Ruskeasuon kerhokeskuksen yksi huone oli 3 järjestön käytössä yhteensä 204 tuntia. Kaikki vuorot olivat varattuina.

Siltasaaren kerhokeskuksessa jäi, huoneiston epäedullisen sijainnin johdosta, joitakin myöhäisempiä vuoroja vapaiksi. Käyttötunteja oli kaikkiaan 1 546 ja huoneistossa toimi yhteensä 24 eri järjestöä.

Stadionin kerhokeskuksessa jouduttiin pöytätennissalin ja laboratorion käyttövuoroja jonottamaan. Pöytätennissali oli 20 järjestön käytössä yhteensä 850 tuntia ja valokuvauslaboratorio 11 järjestön käytössä yhteensä 658 tuntia. Kerhohuoneet olivat 17 eri järjestön käytössä kaikkiaan 860 tuntia. Luentosalia vuokrattiin, mikäli lautakunnan omalta toiminnalta jäi tilaa. Siellä toimi 8 järjestöä, käyttötunteja oli yhteensä 196.

Unioninkadun kerhokeskuksen kahta kerhohuonetta käytti kaikkiaan 15 eri järjestöä ym. Käyttötunteja oli 1 193. Valokuvauslaboratorio oli 7 järjestön käytössä yhteensä 416 tuntia.

Karjalankadun kerhokeskusta käytettiin kertomusvuoden aikana vilkkaasti. Kerhohuoneissa toimi 5 järjestöä ja käyttötunteja oli 754.

Kulosaaren kerhokeskuksen kahden kerhohuoneen ja askarteluhuoneen kysyntä oli vilkasta varsinkin syyskaudella. Kerhohuoneiden käyttö oli jaettu kahteen vuoroon illassa. Kertomusvuoden kevätkaudella toimi keskuksessa päivisin ruotsinkielinen kansakoulu, joka syksyllä muutti omaan koulutaloonsa. Kerhokeskuksessa toimi 5 eri järjestöä yhteensä 764 tuntia.

Käpyrinteen kerhokeskus, joka on suunniteltu talon omaa kerhotoimintaa varten, soveltuu hyvin myös eri kerhojen samanaikaiseen käyttöön. Molemmat kerhohuoneet ja pieni juhlasali olivat joka ilta käytössä. Huoneita käytti 8 eri järjestöä. Käyttötunteja oli 1 327.

Mäyränlinnan kerhokeskuksen kahdessa kerhohuoneessa toimi 7 järjestöä yhteensä 784 tuntia.

Pohjois-Haagan kerhokeskuksen suurin huone oli kevätkaudella suomenkielisen kansakoulun käytössä ja syyskaudella oli kaksi huonetta vuokrattu Lasten Kesä -nimisen yhdistyksen leikkikoululle. Kerhotoimintaan käytti huoneita 10 eri järjestöä yhteensä 1 383 tuntia.

Pukinmäen kerhokeskus vanhalla kansakoululla käsitti kaksi kerhohuonetta, askarteluhuoneen ja vahtimestarin asunnon. Huoneet oli kunnostettu tyydyttävään kuntoon. Kerhokeskuksessa toimi 6 eri järjestöä. Käyttötunteja oli kaikkiaan 629.

Merimiehenkadun kerhokeskus oli eteläisten kaupunginosien ainoa kerhokeskus, mistä johtuen toiminta oli erittäin vilkasta. Illat olivat poikkeuksetta jaettu kahteen käyttövuoroon. Suomenkielisten kansakoulujen kasvatuseuvola käytti kevätkaudella osaa huoneistosta päivisin. Kerhotoimintaa oli huoneistossa 15 eri järjestöllä yhteensä 1 698 tuntia.

Kirkkomäen kerhokeskuksen huoneisto oli päivisin ruotsinkielisen leikkikoulun käytössä. Lisäksi siellä toimi 11 eri järjestöä ja käyttötunteja oli yhteensä 1 464.

Kumpulan uimalan kerhokeskus oli ainoastaan seitsemän talvikuukautta nuorisotyölautakunnan käytössä ja muuna aikana maauimalan pukusuojana. Huonetta käytettiin mm. pöytätennisalaina. Käyttäjinä oli 8 järjestöä ja käyttötunteja 404.

Liisankadun kerhokeskukseen kuului pienen juhlasalin lisäksi näyttämö, kaksi kerhuonetta, askarteluhuone ja pieni keittiö. Kertomusvuonna hankittiin maistraatilta lupa käyttää huoneistoa julkisena kokoushuoneistona, joten siellä voitiin järjestää pääsymaksullisia tilaisuuksia. Lautakunnan ruotsinkielinen teatterikurssi antoi mm. huoneistossa kevätkaudella näytäntöjä. Kerhokeskuksessa toimineita järjestöjä oli 13 ja käyttötunteja yhteensä 1 426.

Pitäjänmäen kerhokeskuksessa oli ainoastaan huone ja keittiö. Kerhokeskuksessa toimi 6 eri järjestöä kaikkiaan 365 tuntia.

Eläintarhan askarteluparakissa jatkui toiminta puutyöpuolella vilkkaana, sen sijaan metallityöpuolella jäi vuoroja vapaaksi; keramiikkauunia käytettiin kuitenkin ahkerasti. Parakkia käytti 7 järjestöä.

Pasilan askarteluparakkia käytettiin tavallaan avoimen linjan kokeilupaikkana. Pojat kokoontuivat siellä parakinhoitajan johdolla ja suorittivat mm. parakin kunnostustöitä.

Oulunkylän retkeilykeskusta käytti 8 eri järjestöä kesäisin retkiensä kohteena. Siellä oli mahdollisuus pelata erilaisia pelejä, kuten pienoisgolfia, lento-, käsi- ja koripalloa. Lisäksi oli katoksellinen lava esim. tanhuharjoituksia varten. Rakennuksessa saattoi yöpyä n. 10 henkeä. Kertomusvuoden lopulla aloitettiin rakennuksen korjaustyöt, joiden valmistuttua rakennusta voidaan käyttää myös talvisin.

Vattuniemen kesäkotia avattiin virallisesti 1. 6., mutta jo toukokuussa eräät järjestöt kävivät siellä. Vaikka kesäkotia virallisesti suljettiinkin 31. 8., järjestettiin siellä myöskin syksyn aikana erilaisia järjestötilaisuuksia. Kesäkodissa oli eri järjestöjen tilaisuuksia 75 ja kävijöitä kaikkiaan 2 111. Kesäkotia alueineen luovutettiin samana iltana ainoastaan yhdelle järjestölle. Valitettavasti ei kaikkia sinne pyrkiviä järjestöjä voitu ottaa vastaan. Kesäkodin ahkera käyttö osoittaa selvästi kuinka tarpeellinen se on nuorisjärjestöjen jäsenille, jotka joutuvat viettämään ainakin 2/3 kesästä kaupungissa.

Seuraavat kerhokeskukset aloittivat toimintansa kertomusvuoden aikana:

Töölön kerhokeskus, joka sijaitsee Kansaneläkelaitoksen uudessa toimitalossa Nordenskiöldinkatu 12:ssa. Siihen kuuluu kaksi kerhuonetta, pinta-alaltaan yhteensä 100 m². Lisäksi voitiin käyttää samassa paikassa olevia huoltoviraston odotushuoneita iltaisin kerhuoneina. Kerhuoneet ovat vastaavasti olleet tarvittaessa huoltoviraston käytössä. Toiminta alkoi huhtikuun alussa. Kerhokeskusta käytti 11 eri järjestöä yhteensä 935 tuntia.

Itä-Herttoniemen kerhokeskus Tuhkimontie 10:ssä, joka on suunniteltu kerhotoimintaa varten, käsittää kaksi kerhuonetta ja keittokomeron, yhteensä 73 m². Huoneisto on talon pohjakerroksessa ja siihen on oma sisäänkäynti suoraan ulkoa. Toiminta alkoi syyskuun alussa. Päivisin oli huoneisto luovutettu suomenkielisen kansakoulun käyttöön. Kerhotoimintaan sitä käytti 6 eri järjestöä yhteensä 240 tuntia.

Päätös huoneiston luovuttamisesta Otavantie 3:sta Lauttasaaren kerhokeskuksen käyttöön tehtiin kertomusvuoden aikana, mutta huoneiston muutos- ja korjaustöiden vuoksi ei toimintaa vielä vuoden aikana voitu aloittaa.

Nuorisotyölautakunnan omat kerhokeskukset. Käpylän kerhokeskuksessa toimi keskimäärin 84 poikaa ja 86 tyttöä eli n. 170 kerholaista kutakin toimintakuukautta kohden. Toiminnassa oli 32 kerhoa ja näillä kaikkiaan 1 248 tilaisuutta.

Hiihtoleiri pidettiin Pirttimäessä 25.—29. 2., osanottajia oli 11 tyttöä ja 14 poikaa. Kesäleiri oli Bengtsåarissa 4.—16. 7., osanottajia oli 17 tyttöä ja 26 poikaa.

Kerhokeskuksen johtajana toimi hopeaseppä Heikki Kauppala, tyttötyönjohtajana liikunn.ohj. Tuulikki Valkama sekä palkattuina ohjaajina Aira Kauppala, Kyllikki Paturi, Raimo Hartikainen, Seppo Rantanen, P. Siimelä, P. Gröhn ja R. Hiltunen.

Mäkelän kerhokeskuksessa toimi keskimäärin 54 poikaa ja 65 tyttöä eli yhteensä 119 kerholaista. Kerhoja oli 19 ja niillä yhteensä 613 tilaisuutta.

Talvileiri pidettiin Pirttimäessä 29. 2.—4. 3. ja siihen osallistui 14 tyttöä ja 9 poikaa. Kesäleiriin Bengtsåarissa 25. 6.—4. 7. osallistui yhteensä 21 kerholaista.

Kerhokeskuksen johtajana toimi nuoriso-ohj. Sirkka-Liisa Tammi ja palkattuina ohjaajina Aino Rytönen, Airi Saarinen, Kerttu Rautio, Pentti Tirkkonen, Erkki Silvennoinen, B. Hyttinen ja Tarmo Laine.

Vallilan kerhokeskuksen toiminta jatkui edelleen yhteistoiminnassa Kalliolan työkeskuksen kanssa. Siellä toimi keskimäärin 421 poikaa ja 124 tyttöä, yhteensä 545 kerholaista. Kerhoja oli 31 ja vuoden aikana 2 402 tilaisuutta. Kerhokeskuksen johtajana toimi nuorisotyöohj. Toivo Harto ja tyttökerhojen ohjaajana Kalliolan tyttötyöntek. Hilikka Rantanen. Lisäksi oli palkattomia ohjaajia 33.

Bengtsåarin leirialuetta käyttivät Käpylän ja Mäkelän kerhokeskukset, Sofianlehdon vastaanottokoti sekä eräät yhdistykset ja järjestöt.

Kurssitoiminta. Kertomusvuonna järjestettiin seuraavat suomen- ja ruotsinkieliset kurssit:

18 suomenkielistä kurssia:

	Aika	Osanottajia	Kurssin johtaja
Teknillisten välineiden käyttökursi	23. 1.— 8. 2.	18	Heikka Niittynen
Eläinten ym. lelujen valmistuskursi ...	27. 1.—10. 2.	19	Toini Niemi
Kasvatusopin psykologian kurssi	31. 1.—16. 2.	92	G. v. Weissenberg
Seuratoiminnan johtamiskursi	9. 2.—23. 2.	22	Veikko Niemi
Keramiikkakursi	27. 2.—26. 3.	15	Paula Salmi
Teknillisten välineiden käyttökursi ...	10. 4.—26. 4.	29	Heikka Niittynen
Retkeilykursi	27. 4.—15. 5.	17	» »
Leirikokkikursi	3. 5.—17. 5.	12	Martta Kotilainen
Leirinjohtajakursi	24. 5.— 7. 6.	25	Heikka Niittynen
Teknillisten välineiden käyttökursi	18. 9.— 8. 10.	29	» »
Paperitöiden kurssi	20. 9.— 1. 10.	24	Sirkka-Liisa Luoto
Posliininmaalauuskursi	4. 10.— 5. 11.	16	Paula Salmi
Retkeilykursi	6. 10.— 7. 10.	24	Heikka Niittynen
Leikkikursi	24. 10.— 7. 11.	37	Kyllikki Paturi
Muovityökursi	16. 10.—30. 10.	20	Veikko Kaseva
Teknillisten välineiden käyttökursi	1. 11.—22. 11.	32	Heikka Niittynen
Viikonloppukursi	24. 11.—25. 11.	25	» »
Joulukoristekursi	19. 11.—28. 11.	34	Toini Niemi

10 ruotsinkielistä kurssia

Teknillisten välineiden käyttökursi	15. 2.— 7. 3.	24	Kurt Forsman
Järjestökursi	22. 2.—25. 4.	13	» »
Teknillisten välineiden käyttökursi	18. 4.—14. 5.	12	» »
Keramiikkakursi	23. 4.—14. 5.	20	Paula Salmi
Teatterikursi	1. 2.— 7. 4.	15	Alfred Tallmark
Teknillisten välineiden käyttökursi	10. 10.—31. 10.	15	Kurt Forsman
Valokuvauskursi	9. 11.—23. 11.	11	P.-O. Jansson
Joulukoristekursi	12. 11.—21. 11.	24	Kurt Forsman
Teatterikursi	1. 9.—31. 12.	15	Henake Schuback
	(jatkuu)		
Viikonloppukursi	8. 12.— 9. 12.	20	Kurt Forsman

Kaupunkiin muuttavan nuorison opastustoimisto. Kertomusvuonna lähetettiin toimiston esittelykortti 6 511:lle kaupunkiin muuttaneelle 15—24 vuotiaalle henkilölle, joista miehiä oli 2 292 ja naisia 4 027. Näistä oli ruotsinkielisiä 192.

Toimiston mainoksia pidettiin edelleen linja-auto- ja rautatieasemalla. Lisäksi esitettiin elokuvissa opastustoimiston diapositiivilevyjä. »Vapaa-aikamme» ja »De ungas Helsingfors»-nimisiä kirjasia jaettiin yhteismajoituspaikkoihin, matkustajakoteihin, kahviloihin yms. paikkoihin, joissa maalta muuttaneen nuorison oletettiin käyvän.

Toimistossa kävi kertomusvuoden aikana uusia asiakkaita 549, joista miehiä 270 ja

naisia 279. Entisistä asiakkaista kävi uudelleen 99 miestä ja 112 naista, yhteensä 211 henkilöä. Puhelinohjauksia oli 500. Kokeilumielessä järjestettiin pari neuvontatilaisuutta työssä käyville nuorille.

Uudet asiakkaat jakautuivat käyntinsä syyn perusteella seuraavasti:

Käynnin syy	% kaikista käynneistä	Käynnin syy	% kaikista käynneistä
Asuntoasiat	21.0	Vapaa-ajan harrastus	21.0
Opiskelu	29.5	Muut asiat	4.5
Työasiat	24.0		
		Yhteensä	100.0

Uusista miespuolisista asiakkaista oli ammattitaidottomia 152, ammattioppilaita 43, metsätyömiehiä 18, autonkuljettajia 15 ja postimiehiä 9 sekä lisäksi eräitä muihin ammattiryhmiin kuuluvia. Keskikoulun käyneitä oli 13 ja ylioppilaita yksi. Naisista oli koti-apulaisia ja lastenhoitajia 118, ravintola- tai sairaala-apulaisia 55, opiskelijoita 30, toimisto- tai kauppa-apulaisia 44, tehdastyöntekijöitä 20, kampaajia 2 sekä työttömiä 10.

Entisten asiakkaiden käyntien syistä mainittakoon: asuntoasiat, 12 % kaikista käynneistä; opiskelykysymykset, 20 %; työasiat, 6 %; vapaa-ajan viettokysymykset, 24 % sekä muut asiat, 38 %, joihin kuuluivat mm. vero- ja muuttokirjojen vaihto tai hankkiminen, työlainsäädäntöä ja opintolainoja koskevat asiat, kotiapulaisten palkka- ja luontoisetukysymykset ym.

Menot ja tulot. Nuorisotyölautakunnan menot kertomusvuonna olivat yhteensä 34 464 976 mk. Tuloja oli seuraavasti: askartelutarvikkeiden korvaukset 50 439 mk, kerhohuoneiden vuokrat 1 713 755 mk sekä kesä- ja talvileirien osanottomaksut 44 900 mk, yhteensä 1 809 094 mk.